

У ЗМІ, через людей ми чуємо прохання не надавати інформацію в соціальних мережах, по телефону, у листуванні щодо місцезнаходження та пересування Збройних Сил України. Це є життєвоважливо для людей і захисників нашої країни. Але, як показує практика, деякі особи не дотримуються цього. Тому законодавець робить вплив на осіб за допомогою встановлення кримінальної відповідальності за статтею 114² КК України «Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану».

З цього приводу може виникнути питання щодо права «свободи слова». У ч. 2 статті 34 Конституції України вказано, що кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.

Але ч. 3 цієї статті вказує, що здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя[1].

Особливу увагу варто звернути на статтю 435¹ «Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю». Ця стаття стосується тільки тих військовослужбовців, які здійснюють заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації.

Необхідно зауважити, що об'єктом цього кримінального правопорушення може виступати не тільки життя, здоров'я, честь, гідність і право власності військовослужбовця, а також його близьких родичів чи членів сім'ї. Адже під час війни військовослужбовцям життєвоважливо бути не тільки фізично стійкими, а й морально, коли вони боронять країну.

Отже, в умовах воєнного стану Кримінальний кодекс України зазнав змін. Найбільш за все це стосується таких розділів Особливої частини КК України як: «Злочини проти основ національної безпеки» та «Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби(військові кримінальні правопорушення)».

Одні статті зазнали змін і доповнень, з'явилися нові. Це пов'язано з тим, що особи, в тому числі військовослужбовці, піддаються ще більшій небезпеці з боку правопорушників, які своїми діями (активними чи пасивними; умисними чи необережними) ставлять під загрозу безпеку України та її населення.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 14.02.2022).
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. Дата оновлення: 23.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 14.02.2022).

Парходько О. Г., здобувачка вищої освіти I курсу, група АЮ-211

Науковий керівник – **Нітченко А. Г.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

АБСЕНТЕЇЗМ ЙОГО ПРИЧИНИ ТА СПОСОБИ ПОДОЛАННЯ

Сьогодні в Україні кожна людина має право на голос, на прояви себе в суспільстві, та на повну свободу у виборі. Це і називається демократія, що в перекладні означає, народ над владою. Без проведення чесних виборів, демократія не буде існувати ні в Україні, ні в будь якій іншій цивілізованій країні. Вибори дають можливість громадянам обрати своїх лідерів, щоб ті в свою чергу відстоювали інтереси громади. Реальна перспектива проявити свою громадянську активність стала одночасно і надбанням, і проблемою демократії.

Адже, цілком очевидною, стала тенденція зниження політичного рівня активності громадян. Свідоме ухилення виборців від участі у голосуванні та байдуже ставлення до своїх громадсько-політичних прав і призвело до формування терміна - абсентеїзм.

Загалом, перші відомості про абсентеїзм, з'явилися ще у третьому столітті до нашої ери, в зв'язку з ухиленням римлян від політичної участі [1]. На відміну від афінян, вони не отримували за неї жодної винагороди. Вже тоді піднімалося питання, як залучити громаду до участі в державному житті. Як майже два з половиною роки тому, так і сьогодні, пасивне ставлення громадян до своїх громадянських обов'язків, залишається проблемою для демократії. Такий характер поведінки людей має чотири основних причин. По-перше, це особистісні мотиви, які полягають у повній зневірі в результаті. Їх основою, є невпевненість людини, що від неї щось залежить. Так у більш дорослого покоління, ці стереотипи слід коригувати, а молодих виборців виховувати по принципу «від мене багато чого залежить». Наступними причинами є ментальні та політико-культурні. Суть їх, майже, повністю збігається з попереднім, проте, якщо в особистісних люди не вірили в свій голос, то тепер виборці припинили вірити у чесні вибори, та стали повністю ігнорувати їх [2]. Причиною конкретно в Україні стало пострадянське виховання більшості електорату. В системі освіти, та в діяльності навчальних закладів, вибори були лише імітацією, без розуміння виборців їх сенсу та справжнього впливу на результат. Достатньо поширеною є і політична причина, яка полягає або в недовірі до кандидата, або в задовільності та не бажанні змінювати ситуацію в країні [3]. Ця причина, як і попередні, базується на думці людей, що від них нічого не залежить і один голос нічого не змінить. І останньою причиною, є соціально-економічна, яка зумовлена загальною ситуацією в країні. Основними ознаками, є втрата політиками і владою суспільного кредиту та довіри зі сторони електорату.

На основі проаналізованих причин можна зробити висновки, як запобігти абсентеїзму та заохотити людей більш активно приймати участь в громадсько-політичному житті держави. Візьмемо до прикладу Європу. В Італії та Бельгії, застосовуються моральні та адміністративні санкції: догани, оприлюднення списків «ухильників» та штрафи. В деяких країнах, таких як Греція та Австрія, навіть позбавляють волі, строком від 1 до 12 місяців. Проте, не тільки через примус, можна досягти активності громадян, її можна відтворити через заохочення. До прикладу, грошове стимулювання, додатковий вихідний чи день відпустки. Не дивлячись на запропоновані рішення, у більшості демократичних країн інструменти подолання абсентеїзму відсутні. Стосовно України, то нам слід виробити національну програму, мета якої буде, подолання абсентеїзму виборців. Основними заходами якої стануть: відповідальність за неявку на вибори без поважних причин, запровадження обов'язкового вотуму, проведення різноманітних заходів, які будуть закликати громадян не залишатися осторонь [4].

Отже, абсентеїзм це прагнення людей відділити себе від політики. Це зневіра в своєму виборі та повне знецінення свого голосу в політичній системі. Хтось прийшов до цього через розчарування в конкретному кандидаті, а комусь це нав'язували з самого народження. Робота некомпетентних діячів знизила довіру народу та осадил авторитет влади взагалі.

Список використаних джерел

1. Топалова С. Абсентеїзм як проблема: між активністю та компетентністю. LB.ua URL: https://rus.lb.ua/blog/svetlana_topalova/450092_absenteizm_yak_problema_mizh.html (дата звернення 12.01.2022)
2. Абсентеїзм і його причини URL: https://pidru4niki.com/14940511/politologiya/absenteizm_yogo_prichini (дата звернення 12.01.2022)
3. Посібник з виборчих даних. Частина 1: Цілісність виборів. Чому вибори є важливими для нас? Ініціатива відкритих виборчих даних. URL: <https://openelectiondata.net/uk/guide/electoral-integrity/why-we-care/>
4. Нікітенко Л. О., Грабар О. С. Причини абсентеїзму та шляхи його подолання. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 7. С. 51-53. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2020/13.pdf (дата звернення 12.01.2022)